

2412

פרוטוקול מס' 73
מישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה
יום רביעי, כ"ו באדר א' התשנ"ז (5 במרץ 1997), שעה 09:00

נכחו: חברי הוועדה: סאלח טריף - היו"ר

מוזמנים:

אברהם אמונה	-	משרד הפנים
ישראל שפיצר	-	" "
שרית דנה	-	" "
דניאל סלומון	-	" "
שמואל נחמני	-	משרד האוצר
אליהו ליפשיץ	-	המשרד לענייני דתות
ג'ורא רוזנטל	-	מנכ"ל מרכז השלטון המקומי
טלי רימון	-	יועצת משפטית, מרכז השלטון המקומי

יועצת משפטית: מרים פרנקל-שור

מ"מ מנהל הוועדה: יפה שפירא

קצרנית: מזל כהן

- סדר-היום:
1. החלטת הרשויות המקומיות (גמלאות לראש רשות וסגניו) (תיקון), התשנ"ז-1996.
 2. הצעת חוק איכות הסביבה (דרכי ענישה - תיקוני חקיקה לשנת 1997), התשנ"ז-1997.

החלטת הרשויות המקומיות (גמלאות לראש רשות וסגניו) (תיקון), התשנ"ז-1996

הינו"ר סאלח טריף:

אני פותח את ישיבת הוועדה.

אנחנו דנים היום בהחלטת הרשויות המקומיות (גמלאות לראש רשות וסגניו) (תיקון), התשנ"ז-1996. למעשה התיקון הזה מתבקש לאחר שנעשה תיקון בשכר חברי הכנסת והשרים. מאחר והנבחרים בשלטון המקומי, עד כמה שלי ידוע, צמודים לשכר הנבחרים האחרים בכנסת ובממשלה, אנחנו הולכים בעקבות ההחלטה ההיא ומצמידים גם את שכר הנבחרים ברשויות המקומיות, כאשר העניין הזה הובא לוועדה, לדאבוני הרב, באיחור מאחר שהשר כבר אישר כל מיני דברים לראשי הרשויות ולאחר ששולמו כספים שלא על פי החלטה, החוק והנוהל.

שרית דנה:

נאמר להם שזה במסגרת מקדמה, שזה כפוף להחלטתכם ואם לא תאשרו זה יקוזז.

הינו"ר סאלח טריף:

המקדמות האלה מוכרות לנו כתקדים מאוד מאוד מסוכן ובעל משמעות רבה מאוד. אחר-כך אי-אפשר לחזור מזה. נראה לי שצריך לדון בעניין הזה, כיוון שהיה דיון ציבורי מאוד נוקב לגבי שכר חברי הכנסת והשרים. לא מן הסתם היתה ועדה ציבורית שעבדה במשך כשנתיים, קיבלה החלטות ואחר-כך החלטותיה נדונו בפירוט רב ובצורה ציבורית מאוד פתוחה בוועדת הכנסת וגם במשרדי הממשלה והאוצר והתקבל מה שהתקבל.

על כן אני מבקש שתציגו בפנינו את הנושא.

שרית דנה:

ההצעה הזאת מורכבת משני חלקים. חלק אחד מיועד להתאים את החלטת הגמלאות של ראשי הרשויות לכללים שנקבעו לחברי הכנסת עם השינויים שתיכף אפרט נוכח ההבדלים שקיימים בין ראשי הרשויות לבין חברי הכנסת. החלק השני אלה הוראות שאינן קשורות לצורך להתאים ואני אסביר אותן אחת לאחת לשיקול דעתה של הוועדה כמובן.

קודם כל, בעניין החלק הראשון והוא עניין ההתאמה. אנחנו מנסים לעגן את העקרון שמוריד את אחוז הפנסיה מ-4% ל-2% כאשר ההוראה הזו מלווה בשתי הוראות נלוות. הוראה אחת היא הגיל המינימלי שלפיו זכאים ראשי הרשויות לקיצבה, העלאתו ל-45 שנה. ההוראה השנייה היא הוראת המעבר. בהבדל מחברי הכנסת שלגביהם ההחלטה התקבלה בקדנציה הקודמת והיא הוחלה קדימה מתחילת הקדנציה, לגבי ראשי הרשויות זה תפס אותנו באמצע הקדנציה כי אין אחידות בין תקופת כהונה של ראשי רשויות לבין תקופת כהונתה של הכנסת. לפיכך, על מנת שלא לפגוע בראשי רשויות מכהנים - - -

הינו"ר סאלח טריף:

למה, הם חתומים על חוזי עבודה?

שרית דנה:

אדוני יושב-ראש הוועדה, זה לשיקול דעתה של הוועדה.

היו"ר סאלח טריף:

לא נוח לנו שמשדד הפנים זורק את הענין הזה לפתחה של הוועדה. אני שואל עניינית, ראשי הרשויות חתומים על חוזה?

שרית דנה:

ראשי הרשויות בוודאי אינם חתומים על חוזה.

היו"ר סאלח טריף:

מה הנימוק הזה?

שרית דנה:

אני אסביר, ואם ועדת הפנים סבורה אחרת, כך אנחנו חשבנו לנכון ואני אסביר את נימוקי. ראש רשות מתחיל לכהן מתחילת קדנציה והוא מקבל החלטה על סמך נתונים ששמו בפניו. כשם שלא משנים את שכר חברי הכנסת במהלך התקופה, כשם שהכנסת הקפידה שלא לשנות את תנאי הגמלאות של חברי הכנסת במהלך הקדנציה אלא הודיעה שההוראה הזו תחול מהקדנציה הבאה, עמדו בפניהם שתי אפשרויות. להבנתי את ההגינות הציבורית, גם אם אין חוזה, יש פה שינוי מצב לרעה. יכול שר הפנים גם לבטל את שכרם של ראשי הרשויות ולהגיד: הרי אין חוזה - - -

היו"ר סאלח טריף:

גברתי, לא צריך להגזים. אנחנו לא מבקשים התנדבויות.

אביטל שטרנברג:

למה החלק השני של המשוואה הזו? ההטבה של העלאה של 40% באה עכשיו.

גיורא רוזנטל:

גם אין חוזה. כמו שאין חוזה עם חבר כנסת, אין חוזה עם שר.

היו"ר סאלח טריף:

אני מבקש שגם כל התנאים הנלווים לראשי הרשויות ששונים מחברי הכנסת יבוטלו לאלתר. אני נהניתי מהם פעם.

שרית דנה:

אני סברתי שההגינות הציבורית מחייבת שלא לשנות את התנאים במהלך התקופה. מתוך נקודת המבט הזאת עמדו בפנינו שתי אופציות. אופציה אחת, לדחות את כל הנושא לשנת 1998, לא להעלות שכר, לא להוריד גימלה, להמשיך את התנאים כמו שהם עד 1998 וב-1998 בחירות. אופציה שנייה, להעלות את השכר עכשיו תוך מתן אפשרות לראשי הרשויות, שאינם רוצים לוותר על זכותם לגימלה של 4%, שלא להעלות את שכרם, להמשיך בתנאים הקודמים כאילו שום דבר לא קרה.

אנחנו סברנו, גם מפאת רצונם המאוד בולט של ראשי הרשויות, שאי-אפשר יהיה לעמוד בדחיית החלטת ההטבות האלה למשך שנתיים ימים.

היו"ר סאלח טריף:

אפשר ליהנות משני העולמות.

שרית דנה:

אי-אפשר ליהנות משני העולמות.

היו"ר סאלח טריף:

אני רואה שאת סותרת את עצמך כבר בתחילת דבריך. פעם אחת, כשהבאתי לכאן בקשה לתיקון תקנה, התנגדתם לה בטענה, שקיבלתי אותה, שאי-אפשר ליהנות משני העולמות.

שרית דנה:

אני לא חושבת שאפשר ליהנות משני העולמות ואסביר למה אי-אפשר.

היו"ר סאלח טריף:

כאשר את מסבירה לי שזה לא הוגן שהחילו את זה על חברי הכנסת מהקדנציה הקודמת, קיבלתי את זה ובלבד שזה יחול באותה הצמדה מלאה לגבי ראשי רשויות. זאת אומרת, אם אתם אומרים שלא בסוף הקדנציה, כנ"ל לגבי העלאת השכר. הכל יהיה צמוד מלא.

שרית דנה:

יש פה איזו טעות. האופציה שניתנת לראש רשות היום היא אחת משתיים, לעבור ל-2% ולהעלות את השכר או להישאר ב-4% בשכר הנמוך.

היו"ר סאלח טריף:

אני אומר לכם, ההטבות שניתנו לשלטון המקומי, אחר-כך שכחו מזה והגזברים עשו כבשלהם, לא הורידו בשום דבר. היו הרבה חריגות שלא על פי הכללים.

ג'ורא רוזנטל:

לא בנושא הזה.

שרית דנה:

אני מוכנה לתת רשימה של כל הראשים והסגנים, כל אחד עם שיעור השכר שהוא מקבל.

היו"ר סאלח טריף:

מישהו חתם אצלכם על טופס בענין הזה?

שרית דנה:

כן, כולם.

גיורא רוזנטל:

כל ראש רשות חתם בדיוק על מה הוא בוחר.

היו"ר סאלח טריף:

יש מסמך כזה?

גיורא רוזנטל:

בוודאי.

היו"ר סאלח טריף:

אשמח אם הוא יוגש לוועדה.

ישראל שפיצר:

המסמך הוא בשני עותקים. עותק אחד הלך למשרד הפנים, העותק השני נמסר לגזבר הרשות על מנת שיהיה גם בידיו מסמך.

גיורא רוזנטל:

יתרה מזאת, בגלל שזה מגיע מאוחר, אם יקרה, חס ושלום, משהו להחלטה הזאת, לא נתייחס לזה כדבר שנקבע אלא נתאים את עצמנו חזרה.

היו"ר סאלח טריף:

אתה מאמין בזה?

גיורא רוזנטל:

אני מאמין בזה.

היו"ר סאלח טריף:

אתה יודע כמה פעמים חתמו ראשי הרשויות על הסדר הגרעונות. אתם רוצים שאצחק ואגחך? מר שפיצר, גם אתה מגחך. אתה מכיר את עובדות החיים יותר ממני.

שרית דנה

בנקודה אחת אין הבדל בין מי שבוחר ב-4% ומי שבוחר ב-2% וגם לא במי שפרש בקדנציה הקודמת, והיא בשאלת השכר הקובע. פה לא היתה לנו ברירה, כי הלכנו לפי התקדים של הכנסת, לצערנו. חברי הכנסת שמו לנו על השולחן הסדר שאומר: הולכים לפי המשכורת הקובעת. חבר כנסת שצבר לפי 4% - - -

היו"ר סאלח טריף:

השרים ירדו ל-7%. את מבינה מה המשמעות?

שרית דנה:

גם מי שצבר לפי 7% וגם מי שצבר לפי 4% והוא כבר יצא לפנסיה, משכורתו הקובעת היא המשכורת לפיה הוא מקבל את הפנסיה מוצמדת למשכורת הגבוהה. דהיינו, חבר כנסת שפרש בקדנציה הקודמת, צבר את זכויותיו לפי 4%, היום מקבל 4% מהמשכורת שלך, למרות שהיום אתה צובר לפי 2%.

אנחנו מעבדים את ההסדר שהכנסת שמה לנו על השולחן, לא יכולנו לחרוג. לכן, אם הכנסת משנה את החלטתה, אני בשמחה אשנה את החלטתי. אבל כל עוד הכנסת מאפשרת לאנשים לצבור לפי 4% ולקבל לפי המשכורת הגבוהה ברגע שהם פרשו, לא היתה לי ברירה אלא להתיישר לפי אותו דין.

מרים פרנקל-שור:

אני לא מבינה מה את אומרת.

שרית דנה:

מי שפרש וצבר לפי 4% והרוויח כל התקופה את המשכורת הנמוכה, אמנם הוא שילם את המחיר שבמשך שנתיים הוא המשיך לקבל משכורת נמוכה, אבל בתום הקדנציה מעמדו יהיה כמי שפרש לפני שנתיים והוא יוצמד למשכורת הגבוהה.

היו"ר סאלח טריף:

אתם יודעים מה המשמעות של התקציב בענין הזה?

שרית דנה:

משמעות אדירה. לא אנחנו עשינו את זה.

אלה העקרונות. מכאן מתחייבת הוראת המעבר. אם הוועדה סבורה שהוראת המעבר איננה ראויה ושצריך לחייב את כל ראשי הרשויות לעבור היום ל-2% ולמשכורת הגבוהה, למשרד הפנים יהיה הרבה יותר קל.

היו"ר סאלח טריף:

אני רוצה שתתייחס לנקודה שהעליתי. השינוי לגבי חברי הכנסת נעשה עם שינויים נוספים בחקיקה. נמנעו מחברי הכנסת הטבות בכל צורה שהיא. אתם לא חושבים שכאשר מצמידים את ראשי הרשויות לחברי הכנסת צריך לבטל את ההטבות שהם מקבלים או שקיבלו בכל הזמנים ובכל התקופות? אתן לך דוגמה, מתנות חודשיות בסכום של 1,500 שקל, ביגוד, כל מיני הטבות.

שרית דנה:

צריך, לדעתי, להבחין בין שני דברים. דבר אחד, תנאים נלווים לשכר, שזה חלק מהשכר. בהחלט יכול להיות שאנחנו צריכים לבדוק את כל ההטבות שהם מקבלים.

מרים פרנקל-שור:

כל פעם שעולה שכר חברי הכנסת בוועדת הכנסת, ואני הייתי נוכחת, כל הזמן הם מתלוננים ששכרם נמוך משל ראשי רשויות.

היו"ר סאלח טריף

הענין הוא השוואה מלאה. אם החילו על חברי כנסת לשעבר את תנאי השכר החדשים אז גם על ראשי הרשויות, כי המשמעויות הן אדירות למשק ולקופה הציבורית.

גיורא רוזנטל:

ההקבלה כל השנים היתה ראשי רשויות ושרים. מעולם לא היתה הקבלה לחברי הכנסת. זה דבר חדש שנולד עכשיו. מעולם לא דיברו על ראשי ערים ועל חברי כנסת באותה נשימה כמו שמדובר עכשיו. תמיד שרים.

מרים פרנקל-שור:

אני עברתי על כל הפרוטוקולים של ועדת הפנים לגבי החלטת רשויות. הם תמיד הוצמדו לחברי הכנסת.

היו"ר סאלח טריף:

הם רצו ליהנות מכל הכיוונים והם הצליחו עם השנים. זה לגמרי לא הוגן. אני לא נגד ראשי הרשויות. אני חושב שכולנו נשענים על איזושהי קופה והקופה הזאת מידלדלת.

גיורא רוזנטל:

כשאני ראיתי את הדיווחים השנתיים של חברי הכנסת, מה הם השתכרו מעבר כל השנים, ראשי רשויות מקומיות מעולם לא עבדו עבודות נוספות. אם יש אז אולי מיעוטם שבמיעוטם, אבל ראשי הערים לא נהנו מהכנסות נוספות, דבר שכל השנים היה קיים לגבי חברי הכנסת. זה יכול להסתכם עד 50% מהשכר וחלק גדול מחברי הכנסת ניצל את זה. הרשימות שפורסמו מה כל אחד הרוויח היו ידועות לעיני כל. ראשי הרשויות, למרות שחוקית יכלו לעשות את זה, מעולם לא ניצלו את זה.

היו"ר סאלח טריף:

מר רוזנטל, שכחת שהייתי עשר שנים בשלטון המקומי. אתה רוצה שאגיד לך כמה ראשי רשויות מקומיות היו חברי כנסת. אתה רוצה שאגיד לך כמה עסקו בפרקטיקה פרטית. על מה אתה מדבר?

גיורא רוזנטל:

אני אומר מיעוטם.

שרית דנה:

הדברים שלך, אדוני היושב-ראש, התייחסו לשני דברים. דבר אחד, אלה התנאים הנלווים. דבר שני, האפשרות להשתכר הכנסה נוספת ועל זה דיבר מר רוזנטל. האיסור להשתכר הכנסה נוספת והעלאת השכר איננו קיים אצל ראשי הרשויות. אם לדעת הוועדה זה דבר שנכון לעשות אותו, זה צריך להיעשות בחקיקה הראשית.

היו"ר סאלח טריף:

אנחנו באים לתקן דברים, לא להוסיף עוולות. אני מציע שהלשכה המשפית של משרד הפנים תחשוב רק בכיוון הזה. אתם קודם כל אחראים על הרשויות המקומיות ומתוקף אחריותכם תתקנו דברים לא טובים.

שרית דנה:

אני מציעה לכם להגיש הצעת חוק פרטית שאוסרת השתכרות נוספת של ראשי רשויות.

היו"ר סאלח טריף:

אני מציע שהיוזמות יבואו ממשרד הפנים. אני לא מתבייש להביא יוזמות חקיקה פרטיות. אחת היוזמות תהיה בנושא הגזברים. אנחנו נקיים בנושא זה בירור. זה אחד הדברים הנוראים, שגזבר צריך להיות איש אמונו של ראש המועצה. זה פתח לשחיתות.

שרית דנה:

יש עוד שני נושאים. נושא של החלת ההוראות. יש פה עוד כמה הוראות שאינן קשורות להחלת הכללים של חברי הכנסת.

אני מבינה שיש סיכום לגבי סעיף 26. סעיף 26, מבחינתנו, ירד.

מרים פרנקל-שור:

אין סיכום. דגני נפגש עם צבי ענבר, היועץ המשפטי של הכנסת, וצבי הסביר לו את הבעייתיות ואת ההשלכות. לפי מה שהבנתי מצבי ענבר, הוא ירד מהבקשה.

שרית דנה:

סוכם שזה יכול לרדת.

היו"ר סאלח טריף:

אם הסעיף ירד לא נדון בו.

שרית דנה:

נשאר לנו סעיף 5. זה תיקון לא קל, אני מודה. אני גם אסביר בדיוק מה הרקע שלו. הרקע שלו זה המקרה המאוד מצער של שמואל מאיר שנהרג במהלך תקופת כהונתו. זאת אומרת, יש לנו מקרה של אדם שנהרג במהלך תקופת כהונתו הראשונה ויש להניח שהוא היה מסיים את תקופת כהונתו. אם הוא היה מסיים את תקופת כהונתו הוא היה זכאי. כיוון שהוא נהרג במהלך תקופת הכהונה הוא לא הספיק לצבור את הזכויות. ביקשנו להקל במקרים מאוד חריגים כאלה כיוון שמשפחתו נותרה ללא כל פנסיה.

היו"ר סאלח טריף:

במקרה הזה מה היתה אמורה המשפחה לקבל? היא לא זכאית לקיצבת שאירים?

אברהם אמונה:

למענק שאירים.

היו"ר סאלח טריף:

יש קביעה באילו מקרים?

שרית דנה:

כתוב כמפורש: "על אף האמור בסעיפים 17 עד 19 לשאיריו של ראש רשות שלא היה זכאי לקצבה אילו פרש ביום פטירתו מחמת שלא נתקיימו בו התנאים המפורטים בסעיף 5, ואילו פרש ביום הבחירות הבאות לאותה רשות מקומית - דהיינו אם הוא סיים את הקדנציה - היו מתקיימים בו התנאים האמורים, תשולם קיצבה בשיעור שהיה משתלם לנפטר אילו פרש ביום הבחירות הבאות לאותה רשות." אביטל שטרנברג:

אתם לא יכולים לקבוע איזה מינימום? אצל שמואל מאיר, הוא כמעט הגיע לסוף הקדנציה. זאת אומרת, זה קרה ממש לא מזמן. השאלה אם זה נכון מהרגע של הבחירות?

שרית דנה:

אפשר לקבוע: ובלבד שכיהן שנתיים. הרעיון הוא שאדם שנספה במהלך התקופה היה משלים את כהונתו. זה לא קל מבחינה משפטית אבל זה מאוד נכון מבחינה הומנית.

היו"ר סאלח טריף:

אני מקבל את זה.

אביטל שטרנברג:

אני רוצה להתחיל מסעיפים 6 ו-7, משום שכמו שאני קוראת אותם, אולי זה ענין של פרשנות, בעצם היום ראש רשות, לפי ההוראה של סעיף 6א לא יכול להחליט שהוא מקבל מהיום ואילך 2% זמשכורת נמוכה, משום שלכאורה סעיף 6א הוא ההוראה הספציפית ולפיה המעבר ל-2% וגיל 45 חל רק מנובמבר 1998, וסעיף 7 הוא הוראה כללית לגבי שאר ההוראות של ההחלטה שלפנינו.

שרית דנה:

זו טעות.

אביטל שטרנברג:

צריך לנסח את זה מחדש.

שרית דנה:

אם העיקרון מקובל ננסח את זה ביחד אתך מחדש.

אביטל שטרנברג:

מתעוררת פה שאלה מאוד מרכזית מאיזה מועד אנחנו יכולים להעביר אנשים ל-2%. אנחנו סברנו שבעצם אין פה פגיעה בזכויות מוקנות. אפשר להגיד שמהחודש הבא או מעוד תקופה מסויימת עוברים ל-2% במשכורת גבוהה. יש לכך כמה טעמים. ראשית, אין פה זכויות קנויות. שנית, כפי הנראה, כלכלית, גם אין פה פגיעה. זאת אומרת, בשקלול כלכלי מסתבר שהאיש בעצם לא מפסיד. ואז השאלה היא אם אנחנו עומדים פה בפני העיקרון של זכויות קנויות. מירי ואני חשבנו שאולי אפילו כדאי לקיים דיון בנקודה הזו, האם ישנן פה זכויות מוקנות שנפגעו או לא, יכול להיות שנפתור את הקושי של השנתיים הקרובות במקום להתחיל את זה רק מנובמבר 1998.

שרית דנה:

החלנו את זה מיידית.

גיורא רוזנטל:

זה פחות משנתיים.

אביטל שטרנברג:

זה פחות משנתיים אבל זה עדיין פרק זמן שספק אם יש בו צורך.

לגבי העניין של מחיקת המלים "מחצית מאותה תקופה", אני מבינה שזה נובע מההורדה של האחוזים ל-2, אבל עדיין צריך לזכור שהחישוב של המשכורת על אותה תקופה גדל ב-40%. זאת אומרת, זו לא בדיוק משוואה מאוזנת. יש פה עוד תוספת של 40%.

שרית דנה:

אין תוספת של 40%. יש את השכר הגבוה יותר ברשות. זה עיקרון שהיה גם קודם.

אביטל שטרנברג:

זו בדיוק הבעיה.

שרית דנה:

מה את מציעה?

אביטל שטרנברג:

אני פשוט מפנה את תשומת הלב.

היו"ר סאלח טריף:

מה זה היה?

אביטל שטרנברג:

הכלל היה שבצירוף תקופות אתה מצרף רק חצי מהתקופה כעובד בגוף ציבורי. היות שהורדנו את אחוזי הפנסיה ל-2, אנחנו מחשבים את התקופה במלואה. אבל המשוואה הזאת היא לא משוואה מאוזנת משום שבעצם העלינו ב-40% וצריך לקחת את זה בחשבון. זה לשיקולה של הוועדה. אני פשוט מפנה את תשומת הלב לעניין הזה.

אברהם אמונה:

אחוזי הקיצבה לא משתנים.

אביטל שטרנברג:

המשכורת הקובעת.

ישראל שפיצר:

זה תמיד היה כך.

אביטל שטרנברג:

אני לא אומרת אם מותר או אסור. אני רוצה להפנות את תשומת הלב למחיר הכלכלי.

למרות ההעלאה המשמעותית בשכר, אנחנו לא מדברים על העלאה קטנה של אחוזים בודדים, אין הפחתה מקבילה בשיעורי המענק לפי סעיף 13 להחלטה ואין גם הפחתה בהפרשה לביטוח מנהלים לפי סעיף 15 ויכול להיות שצריך לשקול הפחתה מ-18% ל-11% בערך.

היו"ר סאלח טריף:

מה זה ביטוח מנהלים?

שרית דנה:

זו הפרשה לגימלה, אם ראש הרשות בוחר לא ליהנות מפנסיה תקציבית אלא להפריש לקופת גמל.

היו"ר סאלח טריף:

זה לא קורה.

שרית דנה:

זה קורה אצל ראשי רשויות שלא יכולים ליהנות מהפנסיה התקציבית.

אברהם אמונה:

יש הרבה פנסיונרים מהשירות הצבאי.

אביטל שטרנברג:

אני מבינה שמשרד הפנים ירד מהתיקון של סעיף 26.

עוד הערה אחת כדי להסיר ספק. בענין הצבירה, הייתי רוצה שהשינוי בטכניקת הצבירה, שהיו צוברים תקופה מלאה ולא חצי, שיהיה ברור שזה חל מכאן ואילך. זאת אומרת, שלא במועד החישוב של הפנסיה יגידו: העיקרון החל הוא העיקרון שלפיו אנחנו מחשבים את התקופה במלואה, על חלקה 4% ועל חלקה 2% - - -

שרית דנה:

את מדברת על צירוף תקופות. זה מקובל עלינו בהחלט.

טלי רימון:

צריך להבהיר עוד משהו. בסעיף 16, ראש רשות שחדל לכהן וחזר לכהן, צריך להבהיר את הנקודה הזאת כי ההוראה אומרת שזכותו לקיצבה בעד כהונתו הקודמת בטלה, ואז בתקופה השנייה מצרפים. שיהיה ברור שמצרפים לו.

שרית דנה:

מקובל.

היו"ר סאלח טריף:

גיורא רוזנטל, בבקשה.

גיורא רוזנטל:

קודם כל אני שמח להציג את עו"ד טלי רימון שהיא היועצת המשפטית החדשה. היא תייצג את מרכז השלטון המקומי בכל נושא השכר והסכמי עבודה. היא עורכת דין שמצויה בנושא ועסקה שנים רבות בזה. אני משוכנע ששיתוף הפעולה יהיה פורה לטובת כולם.

יש לנו כמה הערות שהולכות ברוח של השוואה לתנאים של חברי הכנסת ונתחיל מהסעיף הראשון.

טלי רימון:

ההערה שלנו לגבי הסעיף הראשון היא שאם אמורים להשוות את התנאים, עד היום גיל המינימום לחברי הכנסת וראשי רשויות היה 40. לשרים לא היתה שום מיגבלת גיל. עכשיו, משום מה, רק לראשי הרשויות העלו את הגיל ל-45, כאשר לגבי חברי הכנסת אין מיגבלת גיל אם כי הם זכאים לקבל את הפנסיה בגיל 45. לכן, אנחנו סבורים שהיה מן הראוי לפחות להשוות לחברי הכנסת בעניין הזה, כי ראש רשות שפרש נניח בגיל 43 לא יהיה זכאי בכלל לפנסיה, וחבר כנסת שפרש בגיל 39, אמנם יוכל לקבל את הפנסיה בגיל 45 אבל עדיין יוכל לקבל פנסיה. אני חושבת בהחלט שזו נקודה שצריך להתייחס אליה.

היו"ר סאלח טריף:

אתם מבקשים לבטל את מיגבלת הגיל?

שרית דנה:

הם מבקשים לבטל את מיגבלת הגיל לעניין הזכאות, אם כי לקבוע שהתשלום יתחיל מגיל 45 ומעלה. זאת אומרת, שינוי קונספציה. היום הקונספציה היא: אתה זכאי בגיל 40 ואתה מתחיל לקבל בגיל 40. מרגע שנהיית זכאי אתה מיד מתחיל לקבל.

טלי רימון:

מה שאנחנו רוצים זה לבטל את המיגבלה של הגיל.

שרית דנה:

מבחינה ציבורית זה בלתי אפשרי, לקבל יותר מחברי הכנסת. הם אומרים: בלי מיגבלת גיל לעניין צבירה אבל התשלום יתחיל מגיל 45, שזה כמובן יכול לחסוך שנות תשלום.

גיורא רוזנטל:

או להשאיר את המצב כמו שהיה.

היו"ר סאלח טריף:

אני חוזר על העמדות שהצגנו כאן בהתחלה ואני מבקש שהן יבואו לידי ביטוי בהצעה שתובא בישיבה הבאה. 1. הצמדה מלאה לחברי הכנסת.

מרים פרנקל-שור:

לא רק בנושא הפחתת הגימלאות, גם בנושא הגיל והמענק ומה שמעלה השלטון המקומי?

טלי רימון:

יש לנו עוד הערות לנושא הזה.

היו"ר סאלח טריף:

תעבירו את ההערות שלכם למשרד הפנים קודם.

שרית דנה:

ההחלטה של הוועדה היא שנסווה לחברי הכנסת?

מרים פרנקל-שור:

זה צריך להיות מלובן אתכם לפני שזה מגיע לוועדה.

טלי רימון:

יש עוד דברים. צריך לראות את המכלול.

היו"ר סאלח טריף:

אני התכוונתי לכך שמשרד הפנים יבחן את כל ההטבות הנוספות שמקבלים ראשי רשויות שהם מעבר להטבות שמקבלים חברי הכנסת. למשל ביגוד, מתנות חודשיות, עבודה נוספת. אני מבקש שכל הדברים האלה יובאו כאן לוועדה כהצעת משרד הפנים, כאשר תפיסתנו היא בדיוק כמו שזה אצל חברי הכנסת. אם כבר, אז עד הסוף.

גיורא רוזנטל:

אז עד הסוף גם בתנאים האחרים. יש קופת גמל לחברי הכנסת שאין לראשי רשויות.

היו"ר סאלח טריף:

כל ההערות שאתם משמיעים כאן תעלו אותן במשרד הפנים. אחר-כך נבחן אותן.

גיורא רוזנטל:

כאשר הולכים להשוות בתנאים, צריך להשוות גם בתפקידים ובעיסוקים, מה כל אחד עושה.

היו"ר סאלח טריף:

אם אהיה שר הפנים פעם אני אבטל חצי מהרשויות, של אלף תושבים, אלפיים ושלושת אלפים. בכך נחסוך לשכה, סגן, נהג צמוד וחשבון פתוח לאירוח. אני מודיע לכם, זו אחת השערוריות שיש חשבון פתוח לאירוח לראש רשות, מה ששר לא יכול לעשות. הוא יכול להזמין את מי שהוא רוצה לכל מסעדה שהוא רוצה ובכל מחיר. אין דין ואין דיין. זו לא הטבה?

אני מבקש עוד דבר. אני לא יכול להתעלם מהעובדה שכשההצעה שלכם מובאת לכאן, ניתנה למעשה כבר החלטה בעניין הזה על ידכם. לכן אני מבקש מכם לפנות לשר שיעצור כל תשלום עד לקבלת החלטה. אני לא מקבל את זה שתשולם מקדמה עד שנקבל החלטה. צריך לעצור כל תשלום, לבוא לכאן בידיים נקיות ולראות מה נחליט. אי-אפשר להגיד לראשי הרשויות גם הקודמים וגם הנוכחיים, העלינו, נתנו, עכשיו נחפש פתרון. אני מבקש שבעניין הזה תצא פנייה רשמית שלנו לשר לעצור את כל התשלומים.

מרים פרנקל-שור:

גם לגבי חברי הכנסת, למרות שהחלטת ועדת רוזן-צבי התקבלה בכנסת השלוש-עשרה, הכל התחיל מהכנסת הארבע-עשרה.

שרית דנה:

כפי שידוע לכם זו לא החלטה שלנו, זו החלטה של שר הפנים.

היו"ר סאלח טריף:

אתם מייצגים את שר הפנים.

שרית דנה:

ההחלטה היא אם לשלם עכשיו או ב-1998. אם יושב-ראש הוועדה מבקש להקפיא את זה עד 1998, בסדר.

היו"ר סאלח טריף:

האם אתם מסכימים לכך שבינתיים הם יקבלו מקדמות כל עוד לא הוחלט לגבי כל תנאי השכר שלהם? אם נחליט מחר שהם מקבלים מסוף התקופה, מה יהיה?

שרית דנה:

נאמר במפורש שזאת מקדמה ואם הוועדה לא תאשר אפשר יהיה לקזז את השכר.

מרים פרנקל-שור:

הדבר לא נעשה הא בהא תליא.

שרית דנה:

העניין הזה הוגש לוועדה בדצמבר.

מרים פרנקל-שור:

גם כשזה הגיע לוועדה בדצמבר, כבר היתה העלאה לראשי הרשויות.

שרית דנה:

יושב-ראש הוועדה רשאי לפנות לשר הפנים ושר הפנים יעשה מה שהוא רוצה.

היו"ר סאלח טריף:

יחסי עם שר הפנים הם טובים וחבריים. אני לא מתבייש להגיד לו את זה. לא כל כך התרשמתי מהקטנוניות של חבר-הכנסת פורז בענין שעון-הקיץ, אבל בענין הזה אני חושב שהשר טעה והוא לא היה צריך לעשות את זה. הענין הזה הוא יותר מדי ציבורי וחשוב וצריך לעשות את זה באופן נחרץ, ברור והגון.

ג'ורא רוזנטל:

מה שאתה אומר הוא שנכון לעכשיו ראשי הרשויות ממשיכים ליהנות מ-4%.

היו"ר סאלח טריף:

בוודאי. כל המקדמה שלהם היא מקדמה שלא היתה ולא נבראה. בכלל אני הולך לבקש שיתקנו את הענין של 4% לגבי חברי הכנסת הקודמים. פה משמעויות השכר הן עשרות מליונים מהקופה הציבורית. אם היה שר אוצר רציני, הוא היה קם וצועק ועוצר את הכל.

שמואל נחמני:

אפשר לבטל את זה בהחלטה גם לחברי כנסת וגם לראשי ערים?

היו"ר סאלח טריף:

זו פרשנות, לא היתה החלטה בענין הזה. פרשנות תמיד אפשר לבטל. אני מודיע לכם, אם אלך עכשיו לבג"ץ זה יתבטל.

שמואל נחמני:

אולי שווה לעתור לבג"ץ.

היו"ר סאלח טריף:

שווה. מר אמונה, יש לך הצעה נוספת בענין הזה?

אברהם אמונה:

אני בדעה שאלה שפרשו לגימלאות וקיבלו 4% שנתי, המשכורת הקובעת שלהם תהיה צמודה לא למשכורת של נבחרים אלא למדד או לתוספת יוקר ותו לא.

היו"ר סאלח טריף:

נציג האוצר, אתה לא פוצה פה. אני מייצג אותך.

שמואל נחמני:

אין פה שום הגיון. הם לא ויתרו על כלום. אותו ראש רשות שפרש ב-1990, על מה הוא ויתר? הרי הוא נהנה מ-4%, הוא נהנה משכר גבוה, הוא נהנה מעיסוק נוסף. זה דבר שצריך להפסיק אותו, חייבים להפסיק אותו.

היו"ר סאלח טריף:

אתם יודעים באילו מספרים מדובר? בכמה אנשים? אלפי אנשים. המשמעות היא גדולה. שר האוצר לא מזדעק מהענין הזה? הוא לא מודע לענין הזה?

שמואל נחמני:

אני אעביר לו את זה.

גיורא רוזנטל:

מה עם השרים בגימלאות?

שרית דנה:

הם נהנים מ-7% לפי המשכורת הגבוהה.

היו"ר סאלח טריף:

אני לא שר וכגוי אני לא יודע אם פעם אהיה שר במדינה הזאת. אבל אני מודיע לך שלשר יש מעמד מסוים שלא כל אחד מגיע אליו. לשר יכולה להיות פריבילגיה.

שרית דנה:

ההחלטה הזאת היא לשיקול דעתה הבלעדי של הוועדה.

היו"ר סאלח טריף:

אבל אנחנו תמיד מקפידים. שמשרדי הממשלה יבואו עם הצעות החלטה ונימוקים שבדרך כלל אנחנו ניזונים מהם והולכים לאורם. אני מבקש את עמדת האוצר בענין הזה בכתובים.

אביטל שטרנברג:

זה כמה מחלקות אצלם. זה גם הגימלאות בחשב הכללי, זה גם השכר וזה גם אגף התקציבים.

היו"ר סאלח טריף:

אנחנו נעביר בענין הזה פנייה לשר האוצר.

גיורא רוזנטל:

דרך אגב, צריך להיות ברור שכל מה שנעשה, נעשה בידיעה ובהסכמת משרד האוצר.

היו"ר סאלח טריף:

יש הרבה פשעים שנעשו בחסות החוק.

אנחנו נדון בנושא הזה שוב תוך שבועיים ותודיעו לנו מה החלטת שר הפנים לגבי המקדמה.

ג'ורא רוזנטל:

אנחנו נגיש משהו מוסכם עם משרד הפנים.

היו"ר סאלח טריף:

תוך שבועיים תודיעו לנו מה החלטת שר הפנים לגבי המקדמה.

אליהו ליפשיץ:

יש לי הערה. אני נשלחתי על ידי היועץ המשפטי של שר הדתות בגלל שזה גם נוגע למועצות דתיות. מאוד חשוב לנסח את כל ההחלטות האלה בדרך ראויה. יש כל כך הרבה סעיפים, שאפשר לפרש אותם לכאן ולכאן. בסופו של דבר פקידים הם לא משפטנים וכל מיני ראשי רשויות לשעבר לוחצים מאד ואז מפרשים את זה בדרך לא ראויה.

שרית דנה:

אני לא מקבלת את זה. אם יש נושא שסגור עם משרד הפנים בבקיאות מקצועית נפלאה זה הנושא שמטפל בו אברהם אמונה.

היו"ר סאלח טריף:

אני מאוד מודה לכולכם.

הצעת חוק איכות הסביבה (דרכי ענישה - תיקוני חקיקה לשנת 1997), התשנ"ז-1997

היו"ר סאלח טריף:

אנחנו עוברים לנושא הבא: הצעת חוק איכות הסביבה (דרכי ענישה - תיקוני חקיקה לשנת 1997), התשנ"ז-1997.

מירי, בבקשה.

מרים פרנקל-שור:

את החוק הזה אישרה כבר הוועדה לקריאה שנייה ושלישית. אני מתייחסת לפרק ה' - חומרים מסוכנים. במהלך הכנת החוק, נוסח סופי, על ידי הממונה על החוק במשרד המשפטים מצאתי לנכון להבהיר את מעמדה של חברה העושה עבירה כלשהי בהתאם למפורט בחוק בנסיבות חמורות.

מאחר וניתן היה לפרש את הסעיף כחברה העוברת על אחת העבירות שמנויות בחוק בנסיבות חמורות, הענישה תהיה ליחיד באותו מעמד. מכך יוצא שיחיד העובר את אותן עבירות בנסיבות חמורות וחברה שעוברת את אותן עבירות בנסיבות חמורות, הקנס יהיה שווה. מה עוד, שהכוונה היתה שדין חברה יהיה כפל קנס.

לפיכך יש לרשום בסעיף 15(ג) כי דינה של חברה יהיה שמונה פעמים הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

היו"ר סאלח טריף:

תודה רבה. ישיבה זו נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 10:20